

Van: Rob van der Boom <rob.vanderboom@stichtingEHS.nl>

Verzonden: woensdag 27 januari 2021 18:24

Aan: staatssecretaris@minvws.nl <staatssecretaris@minvws.nl>

CC: Commissie VWS <cie.vws@tweedekamer.nl>

Onderwerp: Kamerdebat 1 Februari

Geachte Heer Blokhuis,

Ik schrijf U in verband met het Kamerdebat (Vaste Kamercommissie VWS) van 1 Februari 2021 betreffende de kabinetsreactie op het Gezondheidsraad advies 5G en Gezondheid. Met dit bericht doen we een klemmend beroep op U om gezondheidseffecten van EMV serieus te nemen. Mensen die elektrogevoelig zijn ervaren nu reeds de effecten van de toename van de straling.

Op 29 september stuurden we onze reactie op het Advies van de GR over 5G aan de Minister van Zorg en de Tweede Kamer.

Op 4 December stuurden we de Kamer onze visie op de Kabinetsreactie op het advies van de Gezondheidsraad. In hoofdlijn geeft deze brief aan dat het Kabinet het in zijn reactie op het Advies van de GR doet voorkomen alsof daaruit nog steeds kan worden afgeleid dat er qua gezondheidsrisico's niets aan de hand is zolang de ICNIRP-limieten niet worden overschreden.

Juist deze stellingname is op basis van dit recente GR Advies niet langer houdbaar. Veel van de in het GR Advies betrokken onderzoeken laten ongunstige effecten van EMV zien. Waar ICNIRP andere effecten dan opwarming uitsluit, is in het GR Advies zelf duidelijk te vinden dat ook beneden de ICNIRP-limieten gezondheidsschade en biologische effecten wetenschappelijk zeer wel mogelijk of zelfs waarschijnlijk zijn. Er is overigens door de GR geen enkel onderzoek gevonden naar effecten van specifiek 3,5 GHz of 26 GHz. Benutting van de frequenties van 3.5 GHz of 26 GHz kunnen niet op basis van dit GR Advies gerechtvaardigd worden.

Wij merken op dat de GR slechts globaal geïnventariseerd heeft welke studies beschikbaar zijn, de resultaten als gunstig of ongunstig heeft bestempeld en een score daarvan heeft bijgehouden. Een diepgaande inhoudelijke beoordeling van de individuele onderzoeken heeft niet plaatsgevonden. Veel van de beschikbare onderzoeken en veel van het werk van wetenschappers die over negatieve effecten van EMV juist de alarmbel luiden, zijn niet in deze globale meta-analyse van de GR betrokken. (NB het gaat bij die klokkenluiders niet om bezorgde burgers maar om wetenschappers zonder verder persoonlijk belang, maar soms met de persoonlijke nadelen verbonden aan het klokkenluiden) Ondanks gesignaleerde beperkingen is de GR toch opgeschoven in haar risicobeoordeling. Niet langer wordt het onwaarschijnlijk geacht dat er beneden de ICNIRP-limieten schadelijke effecten door EMV kunnen optreden.

Het Kabinet neemt echter nog steeds geen verantwoordelijkheid voor gezondheidsrisico's van EMV en neemt effectief geen voorzorgsmaatregelen. De GR geeft aan dat het waarschijnlijk is dat er effecten op de hersenen zijn. Maar het Kabinet

acteert hier niet op en hoopt er blijkbaar op dat die effecten allemaal gunstig zullen gaan uitpakken. Daar is echter geen grond voor.

Het recente werk van [Prof. D.Belpomme](#) cs. is om onduidelijke redenen niet betrokken in het GR Advies. Prof. D.Belpomme concludeert op basis van zijn langjarig onderzoek onder ca. 2000 patiënten dat EHS (Elektrogevoeligheid) objectief als neurologische ziekte te diagnosticeren is met hersenscans en bloedonderzoek. De ziekte treedt op bij veldintensiteiten ver beneden de ICNIRP-limieten. De patiënten dienen buiten de EMV te blijven. Daarbij concludeert hij dat het hoogst aannemelijk is dat de EMV de veroorzaker van EHS zijn. (NB Een causale relatie is met beschrijvend onderzoek als dit of epidemiologisch onderzoek niet te bewijzen, alleen aannemelijk te maken. 100% bewijs van een causale relatie kan slechts geleverd worden met experimenteel onderzoek en dat wordt op mensen als ethisch onaanvaardbaar geacht.) De overzichtsstudie over EHS van [M. Havas](#) ondersteunt de bevindingen van Prof. D.Belpomme. Ook deze recente studie is niet in het GR Advies betrokken.

Het is zaak dat het Kabinet de signalen van de GR betreffende gezondheidsschade en biologische effecten beneden ICNIRP-limieten serieus gaat nemen. Elektrogevoeligen vormen daar een eerste bewijs van en verdienen bescherming en hulp van de overheid. Maar ook met oog op de algehele volksgezondheid dient voorzorg in acht genomen te gaan worden.

Is voor u het oorspronkelijke regeerakkoord bepalend, of het inmiddels voortschrijdende wetenschappelijke inzicht? Nogmaals wijzen wij op het dringende advies van het Europees Milieuagentschap in "[Late Lessons from Early Warnings: The Precautionary Principle 1896–2000](#)", tot voorzorg bij EMV, gelet op de dramatische effecten van te traag overheidshandelen bij eerdere milieuaandoeningen, zoals asbest, roken, lood, pesticides, DDT enz. en op de kosten van het onterecht negeren van die vroege signalen. Ook daarbij werd steeds getreuzeld, wachtend op het finale 100% sluitende wetenschappelijke bewijs.

In bijlage bij deze mail stuur ik u beide eerdere reacties van ons over het GR Advies 5G. We hopen dat het Kabinet de huidige koers van benutting van EMV voor een nieuwe digitale toekomst, daarbij gestimuleerd door de grote economische perspectieven maar zonder voldoende oog voor de kwetsbaren, zal verlaten en de gezondheidseffecten van EMV die 3-7% van de bevolking nu al merkbaar treft serieus gaat nemen. Wij verzoeken u per direct maatregelen te nemen ter bescherming van elektrogevoeligen.

Met vriendelijke groet,

Rob van der Boom

Voorzitter Stichting EHS